

NAROČNIK

TERMIT d.d.

Drtija 51 | 1251 Moravče

OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT ZA IZKORIŠČANJE IN
SANACIJO PESKOKOPA VAHTENBERK-GABRJE – VZHODNI DEL
(EUP MŠ-04)

OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV

S PRIKAZOM SKLADNOSTI Z NADREJENIM PROSTORSKIM AKTOM

IZDELOVALEC

LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 | 1230 Domžale

Domžale, avgust 2025

Kazalo

1 UVOD	5
2 OPIS IN OBSEG UREDITVENEGA OBMOČJA.....	6
2.1 NAMEN PRIPRAVE OPPN.....	7
2.2 SKLADNOST Z NADREJENIMI PROSTORSKIMI AKTI	7
2.4 STROKOVNE PODLAGE	12
3 OPIS PROSTORSKIH UREDITEV	13
3.3 FUNKCIJA IN REŠITVE OBMOČJA OPPN	13
4 POSTOPEK PRIPRAVE OPPN.....	15

1 UVOD

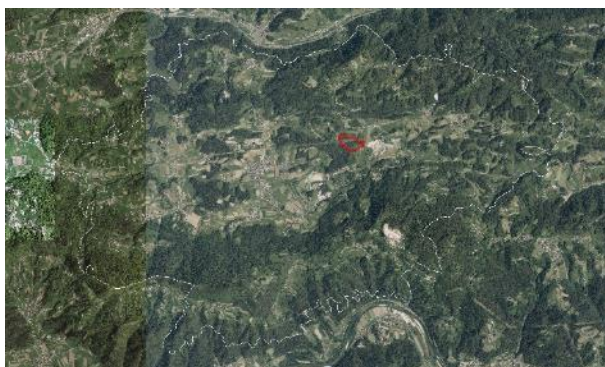
Namen projekta je priprava občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območja pridobivanja mineralnih surovin družbe Termit d.d. v občini Moravče. Družba Termit se je z Občino Moravče dogovorila, da bo pripravila OPPN za vsa območja pridobivanja mineralnih surovin. Predmet OPPN je Območje Vahtenberg - Gabrje - vzhodni del, EUP MŠ-04.

2 OPIS IN OBSEG UREDITVENEGA OBMOČJA

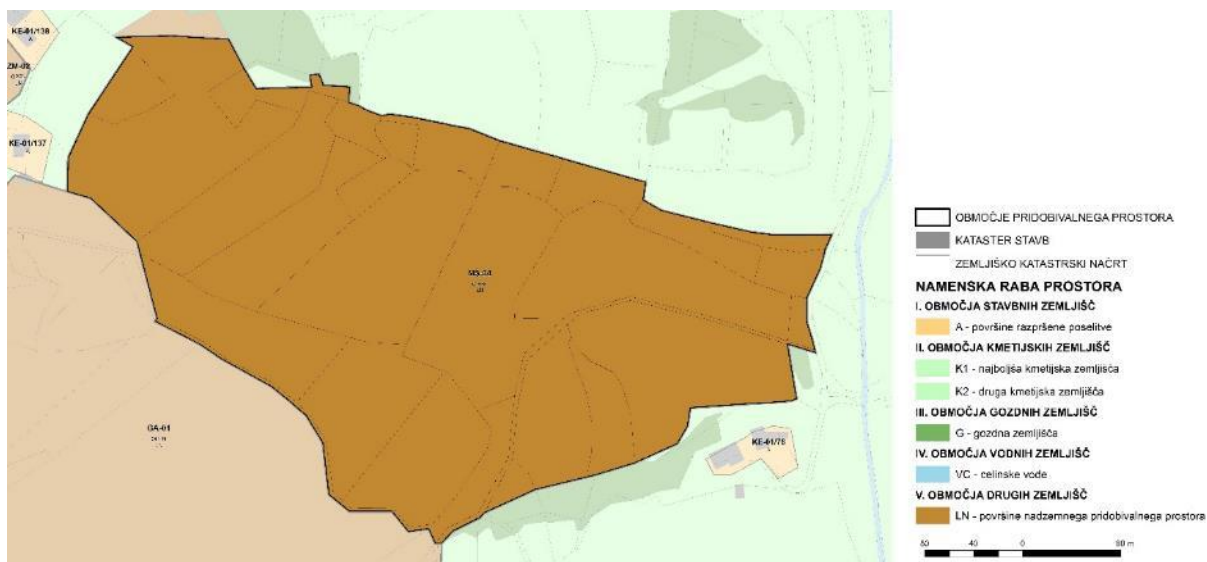
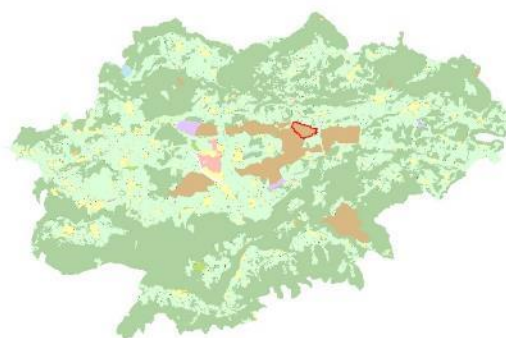
Območje OPPN leži v osrednjeslovenski regiji, in sicer na območju pridobivalnega prostora peskokopa Vahtenberg-Gabrje, ki se nahaja v občini Moravče, med naselji Mošenik, Gabrje pod Limbarsko Goro, Selce pri Moravčah, Straža pri Moravčah in Zgornja Dobrava. Območje načrtovanja z OPPN predstavlja peskokop Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del, znotraj območja pridobivalnega prostora Moravče-Moravska terciarna kadunja. V naravi gre za odprti naravni prostor z delno gozdnim in travniškim površjem. Obsega območje EUP MŠ-04, ki predstavlja z OPN Moravče predvideni OPPN.

Območje Vahtenberg - Gabrje - vzhodni del, EUP MŠ-04 obsega 14,2 ha in je opredeljeno z namensko rabo za izkoriščanje mineralnih surovin LN, in sicer na parcelah oziroma delih parcel številka:

- 101/1, 1008, 101/2, 101/3 vse k. o. Limbarska Gora in
- 529, 530, 531, 545, 546, 550, 534, 520, 543, 544, 521, 537, 549, 533, 552, 553/1, 554/2, 554/3, 562, 1013/1, 536, 519, 532, 535 vse k. o. Zgornje Koseze.

Slika 1: Prikaz lokacije območja v Občini Moravče v širšem merilu.

Slika 2: Prikaz lokacije območja Vahtenberg - Gabrje - vzhodni del ter EUP MŠ-04 in NRP LN iz OPN Občine Moravče.

2.1 Namen priprave OPPN

Območje občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) je namenjeno izkoriščanju in sanaciji pridobivalnega prostora kremenčevega peska. S tem OPPN se načrtujejo prostorske ureditve, ki vključujejo obseg izkoriščanja, predvideno sanacijo, začasne ureditve in ukrepe ter ureditev komunalne in prometne infrastrukture.

2.2 Skladnost z nadrejenimi prostorskimi akti

2.3.1 Strategija razvoja Slovenije

Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS) predstavlja dolgoročno strategijo razvoja države, ki si z osrednjim ciljem prizadeva zagotoviti kakovostno življenje za vse. Tega je mogoče uresničevati z uravnoveženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem. Med cilje razvoja Slovenije se uvršča gospodarsko stabilnost, nizkoogljično krožno gospodarstvo in trajnostno upravljanje naravnih virov. Trajnostno varstvo naravnih virov in načrtovanje njihove rabe sta nujna za dolgoročno ohranjanje njihovega količinskega in kakovostnega stanja. Naravni viri nudijo temelj gospodarskemu razvoju ter ponujajo možnosti za nove investicije. Slovenija postopoma napreduje na področju gospodarskega razvoja in kakovosti življenja. Zmanjšujejo se tudi obremenitve okolja. Z uravnoveženim gospodarskim, okoljskim in družbenim razvojem se krepi razvojne zmogljivosti.

2.3.2 Strategija prostorskega razvoja Slovenije

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 je temeljni strateški prostorski akt Republike Slovenije, ki na podlagi Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 in 18/23 – ZDU-10) in v povezavi s Strategijo razvoja Slovenije 2030 ter drugimi državnimi razvojnimi akti in razvojnimi cilji EU določa dolgoročne strateške cilje države in usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru. Strategija podpira razvojno paradigmo prostorske kohezije, s katero se zagotavlja uravnovežen, skladen in trajnosten razvoj vseh območij v državi z upoštevanjem in rabo njihovih endogenih prostorskih potencialov (virov). Prostorska kohezija povezuje tri razsežnosti prostora: fizično, gospodarsko in socialno-kulturno. Poudarja potrebo po sodelovanju deležnikov in državljanov ter njihovo aktivno vključevanje v participativnem procesu urejanja prostora z namenom krepitve prostorske učinkovitosti, kakovosti prostora in prostorske identitete. Med omenjeno sodi tudi preudarna raba naravnih virov, ki zajema uravnoveženo oskrbo z mineralnimi surovinami. Namen ciljev prostorskega razvoja je razreševanje obstoječih in pričakovanih prostorskih problemov v Sloveniji, preusmeritve negativnih teženj in doseganje večje stopnje urejenosti v prostoru.

Strategija se odziva in odgovarja na družbene, gospodarske in okoljske izzive v državi ter v evropskem in svetovnem okviru. Upošteva in sprejema načela, smernice in priporočila Organizacije združenih narodov, Sveta Evrope in Evropske unije ter gospodarska, družbena, okoljska in podnebna izhodišča, opredeljena v področnih državnih dokumentih in predpisih, ki vplivajo na prostorski razvoj v Sloveniji.

Mineralne surovine so pomembne za prostorski razvoj države in kvaliteto bivanja, pri čemer se zagotavlja tako stopnjo samooskrbe in neodvisnost države od tujih virov, ki jo glede na razpoložljivost gospodarsko izkoristljivih naravnih virov, družbeno sprejemljivost izrabe in čim manjše okoljske vplive mogoče doseči. Uravnovežena oskrba temelji na usklajenosti okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov ter vključuje: prostorsko racionalno organizacijo dejavnosti glede na tržne in prostorske potrebe; zmanjšanje števila površinskih kopov mineralnih surovin; povečanje rabe recikliranih odpadkov oziroma sekundarnih surovin, s katerimi se lahko nadomestijo mineralne surovine. Raba mineralnih virov, ki niso obnovljivi, se zmanjša in razporedi glede na predvidene dolgoročne potrebe na ravni države ob upoštevanju področne zakonodaje. Prednostno se krepijo raba sekundarnih virov, reciklaža in predelava gradbenih odpadkov. Energetski mineralni viri se dolgoročno varujejo, tudi če niso v rabi oziroma se njihova raba zmanjšuje v korist

brezogljičnih virov energije. Odvzemi rečnih naplavin se izvajajo v skladu z omejitvami s področja ohranjanja narave in voda.

Pri rabi mineralnih surovin se stremi k optimizaciji pridobivanja in postopnemu zapiranju manjših pridobivalnih prostorov ter sanaciji nelegalnih kopov. Prednostno se sanirajo pridobivalni prostori, ki negativno vplivajo na okolje ali bivalno kakovost, ter pridobivalni prostori, ki so na območjih krajinske prepoznavnosti, varstva narave ali kulturne dediščine.

Na regionalni ravni prostorskega načrtovanja se zagotavljata varstvo virov mineralnih surovin za prihodnje generacije in omejevanje drugih dejavnosti na teh območjih. Oblikujejo se lokalitete strateških, gospodarsko pomembnih in avtohtonih, pogostih oziroma drugih mineralnih surovin. Novi objekti se odpirajo le, če gre za večje povečanje potreb v državi, ki jih ni mogoče zadostiti z že odprtimi objekti na območju gospodarne transportne oddaljenosti ali z rabo recikliranih sekundarnih virov. Na varovanih območjih so dopustne lokacije izkoriščanja redkih in edinstvenih mineralnih surovin (na primer granitov, tonalitov in marmorjev), če gre za občasne odvzeme, namenjene za prenovo objektov kulturne dediščine, in če ne vplivajo negativno na krajinsko prepoznavnost ter varovane vrednote narave ali kulturne dediščine. Izkoriščanje avtohtonih mineralnih surovin je namenjeno za zagotavljanje tradicionalnih gradbenih materialov – ti so pomembni za prenovo kulturne dediščine in ohranjanje prepoznavnosti naselij in krajine, zato se možne lokacije za tovrstno izkoriščanje opredelijo v sodelovanju med zainteresiranimi sektorji, če se s tem ne vpliva negativno na krajinske značilnosti ter varovanje narave ali kulturne dediščine.

Na krajinsko prepoznavnost negativno vplivajo zlasti nesanirani antropogeni posegi, kot so površinski kopi mineralnih surovin na ravnini ali pobočju, razgaljene površine in spremenjeni vodotoki, vidno izpostavljene stavbe ali grajeni objekti neustreznih oblik, stanja ali umeščenosti ter neustrezna raba na robovih naselij, javna razsvetljava zunaj naselij (in v naseljih) neustreznih dimenzij in obsega ter neustrezna raba na robovih naselij ali zanemarjene površine, na primer zaradi nelegalnega odmetavanja ali puščanje zemeljskih izkopov v okolju.

Opuščena območja pridobivanja mineralnih surovin so prednostna območja za vzpostavitev objektov in območij za rabo sončne energije, ob upoštevanju usmeritev iz 5. 3. 2. 4.. Pri določitvi prednostnih območij za rabo sončne energije na stavbnih zemljiščih se upoštevajo usmeritve iz varstva kulturne dediščine ter varstvo nasebinske in arhitekturne ter krajinske prepoznavnosti.

2.3.3 Državna rudarska strategija

Območja mineralnih surovin so varovana s predpisi s področja rudarstva. Državna rudarska strategija (DRS) je temeljni dokument, s katerim se določajo cilji, usmeritve in pogoji za usklajeno raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin v Republiki Sloveniji oz. gospodarjenje z njimi ob upoštevanju posebnosti in razširjenosti posameznih mineralnih surovin v posameznih območjih in potreb trga po njihovem gospodarskem izkoriščanju. Mineralne surovine so naravno bogastvo v lasti Republike Slovenije, katerim je predpisana gospodarska funkcija. Državna rudarska strategija je strokovna podlaga pri izdelovanju in sprejemanju dokumentov urejanja prostora.

Osnovni cilj državne rudarske strategije je gospodarjenje, ki omogoča zagotavljanje mineralnih surovin ter ohranjanje dostopnosti naravnih virov sedanji in prihodnji generaciji po načelih trajnostnega razvoja. Temeljno načelo trajnostnega razvoja pri gospodarjenju z mineralnimi surovinami je uravnoveženost med gospodarskimi, okoljevarstvenimi in družbenimi vidiki. Gospodarski vidik zajema racionalno gospodarjenje (raziskave, izkoriščanje, oskrba in sanacije) z namenom zagotavljanja družbi potrebnih mineralnih surovin, ob povečevanju dodane vrednosti ter varovanje dostopa do mineralnih surovin. Okoljevarstveni vidik obsega zmanjšanje negativnih vplivov izkoriščanja na okolje.

Temeljni cilji državne rudarske strategije so:

- Optimizacija postopkov pridobivanja dovoljenja za raziskovanje in koncesije za izkoriščanje mineralne surovine;
- zmanjšanje števila nelegalnih kopov;

- povečanje saniranih površin;
- približevanje trajnostni oskrbi z mineralnimi surovinami – možni prostor za izkoriščanje.

Mehanizmi za doseganje ciljev DRS glede gospodarjenja z mineralnimi surovinami predstavljajo okoljske, gospodarske in družbene potrebe in zahteve, kamor sodijo:

- Zagotavljanje nemotene oskrbe surovin za domače gospodarstvo;
- opredelitev mineralnih surovin ali nahajališč v javnem interesu »public importance«;
- povečanje uporabe sekundarnih surovin;
- načrtovanje oskrbe z mineralnimi surovinami za gradbeništvo;
- zmanjšanje negativnih vplivov na okolje in komuniciranje z lokalnimi skupnostmi;
- poznavanje nahajališč in varstvo zmogljivosti mineralnih surovin;
- uporaba domačih mineralnih surovin za potrebe naravne in kulturne dediščine ter druge posebne namene, vključno z ohranjanjem rudarstva, ki je sestavni del krajine;
- recikliranje proizvodov zaradi zmanjšanja porabe primarnih surovin.

2.3.4 Izhodišča iz OPN Občine Moravče

Na podlagi veljavnega občinskega prostorskega načrta (OPN) je za območja v OPN opredeljenih z namensko rabo prostora LN znotraj območje pridobivalnega prostora Moravska terciarna kadunja potrebna izdelava OPPN.

Strateški del

Vsebine, ki se v strateškem delu OPN nanašajo na površinske kope mineralnih surovin, zaradi katerih je raba prostora močno omejena, in njihovo sanacijo, ki preprečuje nadaljnjo degradacijo prostora, so:

8. člen – možnosti prostorskega razvoja ob upoštevanju predhodnih ugotovitev in razvojnih potreb v občini ter razvojnih potreb države in regije:

(7) Občina Moravče je zelo specifična zaradi dejavnosti pridobivanja mineralnih surovin (kremenčevega peska). V občini je več odprtih kopov, večinoma v upravljanju družbe Termit d.d., nekaj pa tudi v upravljanju manjših podjetnikov. V prostorskih aktih pa je opredeljena še večja količina pridobivalnih prostorov, ki še niso izkoriščana, podane pa so tudi pobude za širitev teh območij. Hkrati pa nekatera že izkoriščena območja še niso sanirana. Izkoriščanje mineralnih surovin se ne izvaja v skladu s prostorskimi predpisi, saj podrobni prostorski načrti za izkoriščanje in sanacijo niso izdelani. Že izkoriščena območja pridobivanja mineralnih surovin predstavljajo tudi potencial za drugo rabo (npr. manjše gospodarske cone) v primerih prostorske in okoljske sprejemljivosti takšne lokacije in ekonomske upravičenosti projekta.

(12) Stari prostorski planski akti države so opredeljevali veliko območje za pridobivanje kremenčevega peska, kot obvezno izhodišče RS. Zaradi nadaljnjega razvoja naselij in usklajenega pridobivanja te pomembne surovine je potrebno natančneje opredeliti površine ter načine sanacije.

(19) Sanirati je potrebno opuščena območja izkoriščanja mineralnih surovin.

33. člen – splošne usmeritve za razvoj v krajini:

(9) Velik del občine pokrivajo območja pridobivanja kremenčevega peska. Le ti odprti kopi se bodo po končanem izkoriščanju sanirali v večini primerov sanirali v kmetijske površine, le kopi v bližini Moravč, ki bodo dobro prometno dostopni se po izkoriščanju namenijo za druge predvsem gospodarske dejavnosti.

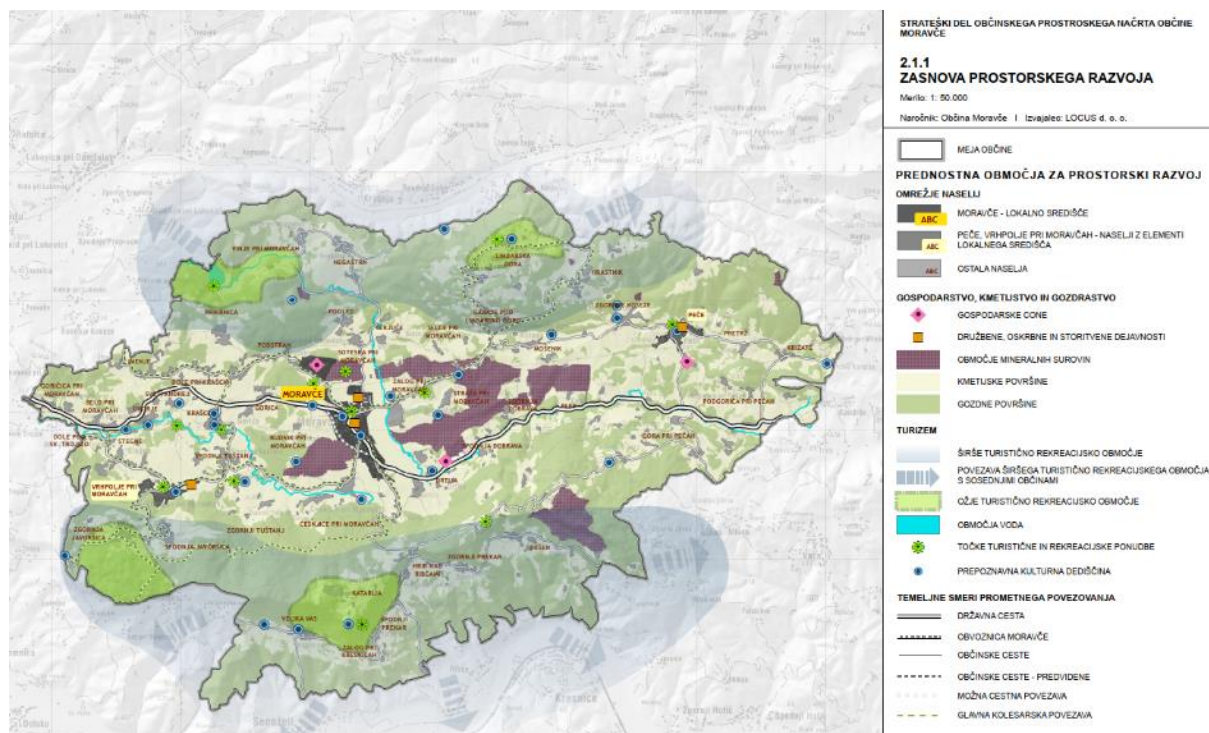
(10) Obstoječim kopom mineralnih surovin se predvidi sanacijske ukrepe po končani eksploataciji, nelegalni kopi mineralnih surovin se sanirajo v primarno rabo.

38. člen – mineralne surovine:

(1) Območja za pridobivanje kremenčevega peska so odkopi Hudej - Ples vzhodni in zahodni del, Straža – Brode, Podstran – Soteska; 1. Sloj, Podstran – Soteska- 2. Sloj, Vahtenperk – Gaberje; 1. Sloj, Vahtenperk – Gaberje; 2. Sloj, Hribce – Gorica in Drtija.

(3) Plan izkoriščanja in sanacija po eksploataciji mineralnih surovin se določi z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti po posameznih zaključenih območjih.

(4) Na vseh območjih, na katerih se je izvajalo nelegalno izkoriščanje, se zagotovi končna sanacija brez izkoriščanja mineralnih surovin, na podlagi sanacijskih načrtov v skladu s predpisi s področja graditve objektov ali s spodbujanjem naravne sukcesije.

Slika 3: Izsek iz OPN Moravče – strateški del- Zasnova prostorskega razvoja.

Izvedbeni del

91. člen – območja za raziskovanje mineralnih surovin

- (1) Zaradi varovanja mineralnih surovin kot naravnega vira so na območju občine za raziskavo mineralnih surovin dovoljeni le tisti posegi, ki imajo za cilj vzdrževanje naravnega ravnovesja in obstoječe rabe prostora mineralnih surovin, s soglasjem ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

113. člen – Splošni prostorski izvedbeni pogoji za gradnjo in posege na območjih mineralnih surovin

Na območjih »L – območja mineralnih surovin« veljajo naslednji splošni prostorski izvedbeni pogoji:

KGV - površine mineralnih surovin	
PNRP	LN
Osnovna dejavnost	So namenjena za izvajanje dejavnosti s področja izkoriščanja in raziskovanja mineralnih surovin in sicer za površine nadzemnega pridobivalnega prostora.
Dopustna gradnja in dejavnosti	2301 rudarski objekti Dopustne so gradnje in ureditve, skladne s predpisi s področja pridobivanja mineralnih surovin. Sanacije peskokopov, kamnolomov in gramoznic. Raziskave mineralnih surovin in geotermičnih virov. Na legalno zgrajenih objektih, ki niso skladni z namembnostjo so dopustna samo vzdrževalna dela in odstranitev objekta. Dopustne so gradnje v skladu s priložo 1.
Drugi pogoji	Vsa območja mineralnih surovin se urejajo z OPPN. Na robovih območij površinskih kopov mineralnih surovin naj se ohranja ali vzpostavi pas vegetacije, zelena bariera, ki zmanjšuje vidno izpostavljenost teh območij. V primeru pogozdovanja naj se izberejo sadike avtohtonih vrst za območje, ki so hkrati tudi primerne za posamezen tip zemljišča in reliefa. Zagotoviti je potrebno protiprašne ukrepe, kot so vlaženje površin ob suhem in vetrovnem vremenu, škropljenje v sušnih obdobjih in zajemanje prahu na mestu nastajanja pri strojnih napravah separacije. Vplive na okolje je treba spremljati in jih glede na rezultate spremljanja zmanjševati ali odpravljati. Za vse površinske kope je upravljavalec ali lastnik dolžan zagotoviti sprotno in končno sanacijo. Obstoječa nahajališča mineralnih surovin, ki niso predvidena za nadaljnje izkoriščanje, se sanira in s tem izboljša krajinsko sliko. Pri sanaciji je potrebno zagotoviti stabilnost brežin, z ustreznim naklonom in urejenim odvodnjavanjem ter rekultivacijo območja z izbranimi avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Sanirane kamnolome je možno v celoti vrniti prejšnji rabi gozda ali travnika, dno kamnoloma pa je možno nameniti tudi drugi rabi. Na območjih sanacij opuščenen površinskih kopov je dovoljeno saniranje in prepuščanje naravni sukcesiji ali pa vzpostavitev prvotnega stanja oziroma z zasaditvijo avtohtonih pionirskih vrst ter urediti odvajanje voda in sanirati dostope, pri čemer se ne smejo poslabšati prostorske razmere in kakovost okolja. Na območju izkoriščanja mineralnih surovin je možna ureditev geoloških učnih poti. Na takih območjih se pomembnih geoloških profilov ne zasipava. Vplive na okolje je treba spremljati in jih glede na rezultate spremljanja zmanjševati ali odpravljati. Z namestitvijo ograj je treba zagotoviti varnost pred padcem v globino in pred poružitvami terena. Po končani sanaciji je treba iz območja odkopa odstraniti vse objekte, vozila, različno opremo in predmete. Ob vhodih v opuščene odkope se uredi zapora.

OPN Moravče: Priloga 2

Naselje	Enota urejanja	Podrobna namenska raba	Način urejanja	Usmeritve za OPPN / Posebni prostorski izvedbeni pogoji (PPIP) za posamezne enote urejanja
MOŠENIK	MŠ-04	LN	OPPN	Predvidena izdelava OPPN za pridobivanje kremenčevega peska - Termit. V okviru izdelave OPPN je treba zagotoviti ustrezen odmik območja izkoriščanja mineralnih surovin od stanovanjskih objektov. Območje, ki posegajo na vodovarstvena območja je treba v skladu z določbami Odloka o VVO izvzeti iz območja pridobivanja mineralnih surovin. Za območje se predvidi načrt sanacije. Ob najdbah fosilov ali mineralov je potrebno ravnati v skladu z 74. členom ZON. Peskokope GA-01, MŠ-04 in ZM-02 je treba odpirati postopno. Odpiranje novih peskokopov je treba pogojevati s sanacijo izkoriščenih.

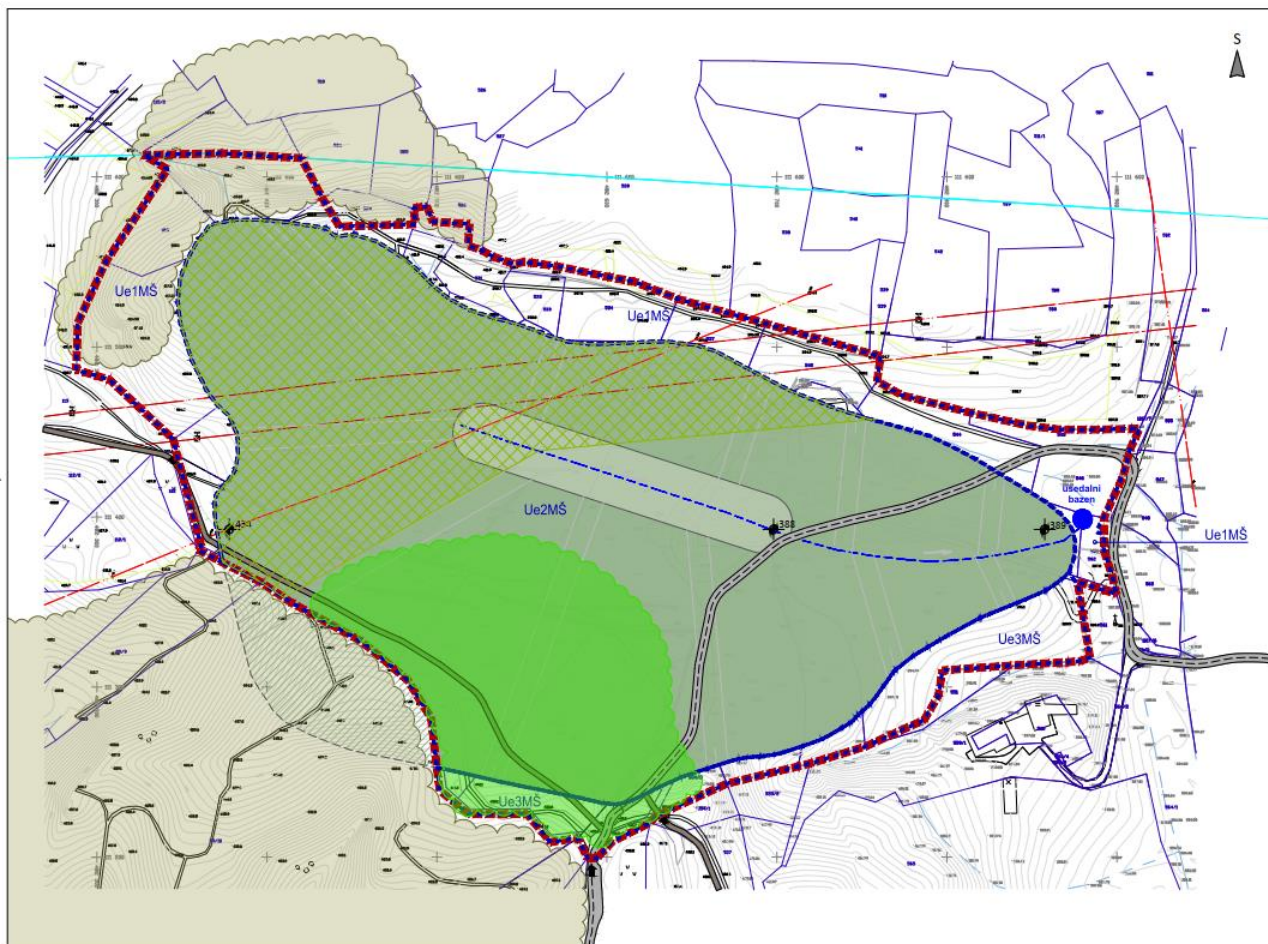
2.4 Strokovne podlage

Za potrebe izdelave OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04) so izdelane naslednje strokovne podlage in ostala gradiva:

- Geodetski načrt (Geoid d.o.o., januar 2025)
- RUDARSKI PROJEKT za izvedbo pri izkoriščanju kremenovega peska v peskokopu Vahtenberg-Gabrje (vzhodni del) (GR Investicije, d.o.o., maj 2024)
- Poročilo o ocenjevanju hrupa v okolju (Sinet d.o.o., maj 2024)
- Priprava pobude, izhodišč in sklepov o pripravi občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN) za območja pridobivanja mineralnih surovin družbe Termit d.d. v občini Moravče (Locus d.o.o., julij 2024).
- Tehnični podatki o odkopih kremenovega peska (julij 2024)
- Rudarska knjiga (Sekretariat izvršnega sveta za industrijo in obrt, marec 1961)

3 OPIS PROSTORSKIH UREDITEV

3.3 Funkcija in rešitve območja OPPN

Slika 4: Ureditvena situacija – izsek iz grafičnega dela OPPN

Funkcija in oblikovanje območja OPPN

Območje OPPN je namenjeno izkoriščanju mineralne surovine, ureditvi dostopne in transportne poti ter sprotni in končni sanaciji peskokopa Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del. Po končni sanaciji oziroma končni ureditvi prostora morajo biti površine urejene za nadaljnjo kmetijsko oziroma ustrezno drugo rabo.

Merila, pogoji in usmeritve za načrtovanje

Z Rudarskim projektom so določene tehnologije in odkopna metoda ter tehnična rešitev možnosti izkoriščanja peskokopa do končnega stanja, vključno s sanacijo.

Po rudarskem projektu so parametri naklonov naslednji:

- naklon delovnih etažnih brežin v peskokopu v fazi odkopavanja: 50°
- končni naklon saniranih brežin peskokopa: 18°
- naklon delovne brežine za ripanje z buldožerjem: 22°
- končni naklon saniranega platoja peskokopa: 1°

- višina delovnih etažnih brežin peskokopa: 1 do 5 m
- projektirana višina delovne etažne brežine: 5 m.

Transport znotraj odkopov se naveže na obstoječo infrastrukturo peskokopov Hudej-Ples in Drtija, za potrebe dostopa na osnovni plato se uredi priključek z regionalne ceste R2 415/1217.

Smer odkopavanja oziroma izvajanja del ter sanacija znotraj predvidenega končnega stanja se podrobneje določi z rudarskim projektom za izvedbo.

Na območju OPPN je po končanju izkoriščanja in sanaciji dopustna kmetijska raba, gozdarstvo oziroma ureditev geološke učne poti.

Na vseh površinah, ki niso predmet izkoriščanja, se ohranja in spodbuja obstoječa avtohtona vegetacija.

Etapnost izvedbe

Izkoriščanje kremenovega peska je potrebno izvajati postopno v več etapah.

- -I. Etapa: izdelava povezovalne transportne ceste in pričetek izkopa z vzhodne strani peskokopa, ter začasno skladiščenje odkrivke na severnem delu območja izkopavanja,
- -II. Etapa: prestavitev transportne poti na južni del odkopa in nadaljevanje izkopa,
- -III. Etapa: izkop osrednjega dela peskokopa,
- -IV. Etapa: izkop zahodnega dela peskokopa.

Pri odpiranju peskokopa Vahtenberg-Gabrje se koristi obstoječo infrastrukturo aktivnega peskokopa Hudej-Ples, pri čemer se načrtuje vrstni red odpiranja in izkoriščanja z vzhodnega dela peskokopa proti zahodu.

Tehnično sanacijo peskokopa oziroma končnih brežin in reliefa terena se izvaja sproti z odkopavanjem etaž.

Odkopani prostor peskokopa se s tehnično sanacijo in biološko rekultivacijo uredi tako, da se v največji možni meri vključi v obstoječi naravni relief. Pri izvedbi dokončne sanacije območja peskokopa Vahtenberg-Gabrje morajo biti površine urejene za nadaljnjo uporabo.

Sanacija

Na robovih območij površinskih kopov mineralnih surovin in na robnih delih brežin se ohranja ali vzpostavi pas vegetacije, zelena bariera, ki zmanjšuje vidno izpostavljenost teh območij. Pogozdovanje se izvede s sadikami avtohtonih vrst, ki so hkrati tudi primerne za posamezen tip zemljišča in reliefa.

Sanacija se izvaja sproti po etapah, takoj po zaključenem izkoriščanju posamezne etape. Obstoječa nahajališča mineralnih surovin, ki niso predvidena za nadaljnje izkoriščanje, se sanira in s tem izboljša krajinsko sliko.

Pri sanaciji je potrebno zagotoviti stabilnost brežin, in sicer z ustreznim naklonom in urejenim odvodnjavanjem ter rekultivacijo območja z izbranimi avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Celotna površina odkopanega prostora mora biti zasuta in izravnana ter vključena v obstoječe naklone terena brez grobih prehodov. Saniran peskokop je možno v celoti vrniti prejšnji rabi gozda ali travnika, dno peskokopa pa je možno nameniti tudi vzpostavitvi kmetijsko obdelovalnih površin ali drugi rabi.

Z namestitvijo ograj je treba zagotoviti varnost pred padcem v globino ali pred poružitvijo terena.

Po končani sanaciji je treba iz območja odkopa odstraniti vse objekte, vozila, različno opremo in predmete. Ob vhodih v opuščene odkope se uredi zapora.

4 POSTOPEK PRIPRAVE OPPN

